

РЕШЕНИЕ

№ 1348

гр. София, 04.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 02.10.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Стефан Станчев

ЧЛЕНОВЕ: Миглена Недева

Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Дора Тинчева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **835** по описа за **2020** година докладвано от съдия Боряна Бороджиева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.285, ал.1, изр.2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във вр. с глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба от Н. П. Р. срещу Решение № 1601 от 11.03.2019г., постановено по адм. дело № 5434/2018г. по описа на Административен съд София - град, I отделение, 64 състав, с което са отхвърлени исковете на касатора срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 584 лв. – обезщетение за лоши условия в затвора [населено място] и обезщетение в размер на 1400 лв. – за недопускане до правна помощ.

Въведени са касационните основания по чл.209, т.3 АПК – неправилност на решението поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Искането до съда е за отмяна на решението и постановяване на решение по същество, алтернативно делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд.

В съдебно заседание пред Административен съд София-град, касаторът се явява лично и заедно с назначения служебен защитник – адв. П.. Поддържа касационната жалба.

Ответникът, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, редовно уведомен, не

изпраща представител. Постъпили са два броя становища от юрк. Д., с които заявява, че не се противопоставя по даване на ход на делото.

Според участващия в производството по делото прокурор от Софийска градска прокуратура касационната жалба е неоснователна.

Съдът, като провери служебно на основание чл.218, ал.2 от АПК, съответствието на решението със съществените процесуални правила и материалния закон, намира за установено следното:

Касационната жалба е допустима. Подадена е в срока по чл.211 АПК от надлежна страна, за която съдебният акт е неблагоприятен.

Производството пред АССГ е образувано по предявени от Н. П. Р. искиове срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за присъждане на обезщетение за причинени неимуществени вреди в размер на 584 лв. – обезщетение за лоши условия в затвора [населено място] и 1400 лв. – за недопускане до правна помощ. Ищецът твърди, че на 11.05.2018 г. е бил конвоиран от ЗОЗТ „К.“ в Затвора С., за да се яви на 14.05.2018 г. по адм.д. № 13923/2017 г. по описа на АССГ. От 10:10 часа многократно искал да се свърже по телефона с адвоката си. В 11:05 часа килията му била отворена и му било позволено да се свърже с адвокат. Около 16:00 часа бил повикан за провеждане на адвокатско свиждане, което продължило до 18:00 часа. Р. счита, че правата му са били нарушени, тъй като за периода от 10.10 ч. до 11,05 ч. не му е било позволено да се свърже с адвокат. По отношение на условията, в които е настанен Р. твърди, че в килията, където бил настанен до 15.05.2018 г. нямало кошче за боклук, нямало мивка, а се ползвало чучура на душа, на душа липсвала слушалка, в килията имало само две шкафчета за лични вещи и само една работеща луминесцентна лампа, а достъпът до пряка слънчева светлина бил ограничен. Имало хлебарки и дървеници. Искали да чистят пода, но им предоставяли само стар парцал, без препарат. След почистването имало непоносима мириса.

Съдът е приел, че исковите са неоснователни. По отношение на иска за присъждане на обезщетение в размер на 584 лв. за лоши условия в затвора е посочено, че не е налице причинна връзка между неправомерното поведение и причинения резултат. По отношение на иска за присъждане на обезщетение в размер на 1 400 лв. за недопускане до разговор с адвокат в продължение на един час съдът е приел, че служителите на ответника не са действали неправомерно, същевременно не се установява претърпени вреди предвид това, че на Р. е била предоставена възможност да ползва телефон, за да се свърже с адвокат.

В хода на производството, по искане на Н. П. Р., за осъществяване на правна помощ по адм. дело № 5434/2018 г. е назначен служебен защитник адв. Х. Т. Т. от АК – [населено място], вписан под № 5377 в Националния регистър за правна помощ, за което има уведомително писмо с изх. № 10043/ 14.09.2018 г. относно определяне на адвокат вписан в Националния регистър за правна помощ за осъществяване на правна помощ. Така определеният представител на ищеца не се е явил в с.з., а ищецът е заявил, че не е успял да осъществи връзка с него и е настоявал да му бъде назначен друг, да бъде уведомено НБПП, включително и в с.з.

Настоящият съдебен състав констатира, че адв. Т. не е осъществявал процесуални действия, във връзка с процесуалните си задължения по адм.дело № 5434/2018 г., поради което са изпратени писма до Националното бюро за правна помощ, както и до Софийски адвокатски съвет за вземане на отношение.

В писмо изх. № 1084/ 16.06.2020 г. на САК се посочва, че лицето Х. Т. Т. е отписан

от САК, поради влязло в сила наказание на Дисциплинарния съд – „Лишаване от право да упражнява адвокатска професия за срок от 6 месеца“ – публикувано в ДВ бр.15/ 21.02.2020 г.

От писмо изх. № 20-211-13/ 02.07.2020 г. се установява, че адв. Х. Т. Т. е заличен от Националния регистър за правна помощ с решение на Националното бюро за правна помощ от 21.11.2018 г., като същият е лишен от право да упражнява адвокатска дейност от 21.02.2020 г. до 21.08.2020 г.

От изложеното следва, че макар на Н. П. Р. да е предоставена правна помощ и да е определен процесуален представител по реда на правната помощ по адм дело № 5434/2018 г., то правна помощ реално не е осъществена, поради неизпълнение на задълженията на определения адвокат, като първоинстанционният съд не е осъществил контрол, приемайки, че явяването и на адвоката, и на ищеца едновременно не е задължително по аргумент от чл.139, ал.1 от АПК, а е само правна възможност. Касационната инстанция намери този извод за неправилен с оглед нарушеното в случая право на защита на ищеца, обезпечено и от предоставената от съда правна помощ, чрез процесуално представителство от адвокат, вписан в Националния регистър за правна помощ. Правната помощ, предоставена на ищеца с актове на съда от 13.09.2018г. и 18.09.2018г. по делото не е прекратена и е следвало да бъде реализирана пред първата инстанция, пред която се събират доказателства и се осъществяват процесуалните действия от уточняването на исковата молба до приключването на устните състезания. Касационната инстанция счита, че това е съществено нарушение на съдопроизводствените правила, касаещо основание по чл.209, т.3, предл. предпоследно.

Неправилно първоинстанционният съд е достигнал до извод, че липсва причинно-следствената връзка между административна дейност на ответника и твърдени вреди, тъй като ищецът сам се поставил в условията на престой в СЦЗ, поради дело в АССГ, т.е. пребиваването му там е последица именно от негови действия. Съдът, разглеждащ искове като настоящи, за обезщетения на претърпени вреди от условия в местата за лишаване от свобода, следва да изследва всички предпоставки на отговорността на ответника за условията, при които е настанен ищеца – дали условията в съответното място за лишаване от свобода за конкретния период отговарят/са отговаряли на нормативните изисквания, а в случай, че не отговарят на нормативните изисквания, доказани ли са претърпени от престоя в такива условия вреди, твърдени от ищеца. Що се отнася до причинно-следствената връзка, доколкото ищецът се намира на съответното място въз основа на упражняване на свое право (упражнява правото си на иск и достъп до съд) или в изпълнение на свое задължение (например призован като свидетел), то е неправилно изключването на отговорността само с такъв аргумент - че пребиваването му там е поради негово действие. Поддържането на съответните условия в мястото, където постоянно или временно пребивава лишеният от свобода, независимо от причината за това пребиваване, е задължение на съответната администрация ЮЛ, която отговаря за тези помещения.

Предвид допуснатите нарушения на съдопроизводствените правила, решението следва да се отмени и делото върне за ново разглеждане, което да започне от осъществяване в производството пред първата инстанция на предоставената на ищеца правна помощ.

По тези съображения Административен съд София-град, XX касационен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1601 от 11.03.2019г., постановено по адм. дело № 5434/2018г.
по описа на Административен съд София - град, I отделение 64 състав.
ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на АССГ.
Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: